

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Voorlopige redactie-commissie: de professoren P. Deddens, B. Holwerda, H. J. Jager en C. Veenhof.
Het nadrukken van de inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Braumer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Amsterdam; Mr Dr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Rudolf van Reest; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroot, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. P. DEDDENS, Spoorwade 7, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goos, Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.50 per halfj., buitenl. f 11,— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: De kerk en haar diensten, 10.
— Uit de Schrift: „Ons vaderland in de hemelen“ (Filipp. 3:20, 21). — Kerkelijk leven: Vallien kerken onder de Werkloosheidswet? — Orgelfonds-Ereschuld. — Voor 80 jaar.

— Opv. en Onderwijs: De plaats van onze kinderen naar de H. Schrift, 2. — Lit. en Kunst: Het „publiek vermaak“ op de keper beschouwd. — Boekbespreking. — Perschoonw. — Jeugdleven. — Kerknieuws.

De kerk en haar diensten (Art. 28 N.G.B.)

HOOFDARTIKEL

X ALLEN SCHULDIG ZICH DAARBIJ TE VOEGEN

2. Wij gelooven..... dat niemand, van wat staat of kwaliteit hij zij, zich behoort op zichzelf te houden, om op zijn eigen persoon te staan; maar dat zij allen schuldig zijn, zichzelf daarbij te voegen en daarmede te vereenigen, onderhoudende de eenheid der Kerk.....

De kerk is de vergadering der geloovigen. Dat is iets anders en iets meer dan de som van alle geloovigen. De Schrift vergelijkt de kerk menigmaal met een gebouw. De nieuwtestamentische gemeente is ook de vervulling van den oudtestamentischen tempel, de woonstede Gods. Zoo lezen we in Ef. 2:20 v.v..... gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen; op Welken het geheele gebouw, bekwaamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heiligen tempel in den Heere. Op Welken ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in den Geest. En in 1 Petr. 2:4 v.v. lezen we: Tot Welken (d.i. den Heere) komende, als tot een levenden Steen, van de menschen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zoo wordt gij ook zelve, als levende steenen, gebouwd tot een geestelijk huis.....

Een gebouw is iets anders en iets meer dan de som van de steenen, van de onderdelen, waaruit het is opgetrokken. De steenen zijn op een bepaalde manier samengevoegd, samen vereenigd, tot een eenheid gemaakt. En dan vormen zij met elkander het huis, het gebouw.

Zoo is de kerk iets anders en iets meer dan de som der geloovigen. En daarom zijn de geloovigen geroepen zich bij de kerk te voegen. Daarin wordt hun eigen activiteit gevraagd. Petrus zegt: Tot Welken komende..... Dus de geloovigen moeten zelf komen tot den Heere. Die de uiterste hoeksteen is van het fundament. En dan worden zij zelf ook gebouwd tot een geestelijk huis.

Tegenover de Korinthiërs noemt Paulus de gemeente een lichaam van Christus. In dat lichaam zijn ook verschillende onderdelen, verschillende leden. Maar het lichaam is één (1 Cor. 12:12 v.v.).

In overeenstemming hiermede zegt nu de belijdenis, dat niemand zich op zichzelf behoort te houden om op zijn eigen persoon te staan.

Er zijn altijd weer menschen, die dien kant uit willen, de individualisten, de menschen die uitgaan van de individuen, de aparte personen, hetgeen in dit geval dan zeggen wij: de „vrome“ persoonlijkheid. Volgens het consequente individualisme moet ieder maar op zijn eigen manier God dienen en op zijn eigen manier zalig worden, de heiden op zijn manier, de Jood op zijn manier, de Mohammedaan op zijn manier, de „christen“ op zijn manier, en onder de „christenen“

dan ook ieder weer op eigen wijze: de Roomsche, de Doopsgezinde, de Hervormde van alle gading, de Gereformeerde enz. Het individualisme is sterk gekant tegen de kerk, want de kerk als vergadering der geloovigen staat vierkant tegenover de gedachte van de som der geloovigen.

Toch hebben de individualisten ook altijd weer gemeenschap gezocht. Maar ze hebben het gedaan en doen het vanuit hun individualistisch beginsel, dat in wezen revolutionair is. De revolutieleer ten aanzien van den staat zegt, dat oorspronkelijk alle menschen apart stonden. Ieder was zijn eigen koning en zijn eigen onderdaan. Ieder had zelfbeschikkingsrecht. Men was niet onderworpen aan God, en ook niet aan eenig menschelijk gezag. Ni Dieu, ni maltre, noch God, noch meester, is de revolutieleus.

Maar voor den opbouw van een goede samenleving zijn toen al die soevereine menschen in hun zelfsovereiniteit een afspraak gaan maken. Zij hebben afgesproken, dat ieder afstand zou doen van zijn koninklijke waardigheid en dat al die koninklijke waardigheden zouden worden overgedragen aan een bepaald persoon als vorst of aan een veelheid van personen als regeerend college. En zoo zijn dan volgens de leer der revolutie de staatsgemeenschappen ontstaan, opgebouwd uit en door de individueele soevereine menschen. Waarbij dan die menschen het recht behouden, om, wanneer de vorst of het regeerend college niet handelt naar den wil des volks, tot afzetting over te gaan.

Dit zelfde vertoont zich ook in kerkelijk opzicht. De Doopsgezinden hebben hun Sociëteit, waarin ieder vrij is in zijn denken, maar waarin men elkaar zoekt en elkaars gezelschap bemint, omdat men elkaar „ligt“. Een sociëteit is immers niet een vaste gemeenschap, maar een losse gemeenschap van menschen, die eenlei levensinstelling hebben, eenlei belangstellingsfeer, en die nu elkaar van tijd tot tijd ontmoeten om van elkaars gezelschap te genieten, zonder dat ze elkander binden dan in dit eene: de erkenning van ieders vrijheid. Zoo doet de Doopsgezinde Sociëteit het in de religiositeit: Laat ieder, die religieus is en religieus denkt, zich erbij voegen. Maar: ieders vrijheid, ook in het religieuze denken, moet volkomen geëerbiedigd worden.

Zoo wordt een „gemeenschap“ gebouwd op de basis van het individualisme. Dat is ook de geest van het „gezelschap“. Het „gezelschap“ wordt ook opgebouwd uit individuen, uit individuen van gelijke gezindheid, van gelijke richting, van gelijke denkwijze, van gelijkgestemde vroomheid. Maar de kerk is daar meestal in verachting.

De belijdenis keert zich tegen het individualisme, ook tegen het individualisme van Christenen. Zij zegt dat ieder schuldig is zich bij de kerk te voegen. Wie dat nalaat, verzaakt zijn roeping. Ieder behoort zich te vereenigen met de gemeenschap, de vergadering der geloovigen, onderhoudende de eenheid

der Kerk. Die eenheid der kerk is eenigheid des waren geloofs (Heid. Cat. Zondag 21). Dat is het wat ons in de kerk samenbindt: de eenheid van gelooven en belijden en buigen voor 't Woord des Heeren. Was de eenheid der kerk niet van dien aard, dan stond het er heel anders voor. Dan zouden wij elkaar moeten uitzoeken. Wij zouden moeten uitzoeken wie we er wel en wie we er niet bij wilden hebben. En dan zouden we daarbij onze eigen maatstaven aanleggen. Wij zouden aanleggen b.v. den maatstaf van karakter. Menschen van een bepaald karakter zouden we er wel bij willen hebben, en menschen die een ander karakter hebben zouden we weren. Of we zouden aanleggen den maatstaf van welstand, begaafdheid, aanleg e.d. Maar de eenheid der kerk is niet in zulke dingen gefundeerd. Niet daarin dat we zoo goed bij elkaar passen, en zoo goed met elkaar harmonieëren, en het zoo goed met elkaar kunnen vinden, en zoo goed bij elkaar komen in stand en positie en liefhebben enz. enz., maar in het Woord Gods dat we allen belijden met hart en mond. Er kunnen in al de genoemde opzichten grote verschillen bestaan tusschen de kerkleden, maar dat neemt niet weg dat zij toch onderling saamverbonden zijn door den band des geloofs, door de eenheid van belijden, door de eenheid van geloofsinhoud.

Dit geldt dan ook van een ieder, van wat staat of kwaliteit hij zij. Welke positie iemand ook inneemt, of hij koning zij of ambachtsman, welken welstand of iemand ook heeft, of hij rijk zij of arm, welke ontwikkeling iemand ook bezit, of hij geleerd zij of ongeleerd, voor ieder ligt er deze roeping. De rijke mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, ik wil geen gemeenschap onderhouden met menschen die arm zijn, die niet mee kunnen doen. Hij, die een hooge positie bekleedt in het leven en staat op een hooge trap van cultureele ontwikkeling, mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, dat is mijn stand niet en mijn smaak. De geleerde mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, ik laat mij niet onderwijzen door een predikant, die in wetenschappelijke vorming ver mijn mindere is.

De kerk is niet een heersociëteit en niet een wetenschappelijk genootschap. De kerk is de vergadering der geloovigen. En de eenheid der kerk is de eenheid des waren geloofs.

En in de gemeenschap der kerk kunnen allen in het geloof gebouwd worden door een prediking die waarachtig prediking is, en daarvan de vruchten plukken. Waarachtige prediking, dat is: ontsluiting van het Evangelie, die appelleert op het geloof. Waar de prediking ontaard is in een culturele lezing, daar is zij slechts voor een uitgezocht gezelschap. Maar waar zij waarachtige prediking is, daar appelleert zij op het geloof.

En dan kan het gebeuren, dat ongeleerde zielen, die waarachtig gelooven, het Evangelie indrinken met een dorstig hart, de prediking verstaan en erdoor gebouwd worden. En dat er ontwikkelde menschen zijn, die er niets van verstaan en aan wie de prediking voorbijgaat. Er moet zijn een luisteren met het geloof!

Een radio-uitzending op een bepaalde golflengte kunnen we alleen maar opvangen, wanneer ons ontvangsttoestel op diezelfde golflengte is afgestemd. Al is ons toestel nog zoo voortreffelijk, wanneer het niet op dezelfde golflengte is afgestemd komt de uitzending niet door.

Welnu, de prediking, die waarachtige prediking is, zendt uit op de golflengte van het geloof. En wan-